

เรื่อง “เตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง”

จัดทำโดย
คณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารวิชาการลำดับที่ ๑

เรื่อง “เตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง”

จัดทำโดย

คณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน

สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

คนไร้ที่พึ่งในประเทศไทยมีอยู่มากมาย กระจัดกระจายกันใช้ชีวิตอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ทั่วไป โดยมีวิถีชีวิตหาเช้ากินค่ำ ด้วยการขอทาน เก็บสิ่งของขาย รับจ้างและอาศัยหลบนอนตามสถานที่ทั่วไป

ประมาณกันว่า คนไร้ที่พึ่งเหล่านี้มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คนทั่วประเทศ ทั้งมีแนวโน้มว่าจะทวีจำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ที่มีสติปัญญาอ่อน

ดังนั้น การมีกฎหมายเพื่อให้การคุ้มครองดูแลบุคคลไร้ที่พึ่งเหล่านี้จึงจำเป็นและมีความสำคัญมาก ในอันที่จะช่วยให้คุณภาพชีวิตของคนกลุ่มนี้มีสภาพที่ดีขึ้น ตลอดจนก้าวไปสู่การเป็นบุคคลที่สามารถพึ่งตนเองได้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีความยินดีที่ได้เป็นส่วนสำคัญในการพิจารณากลับกรอง “ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ....” ฉบับนี้จนแล้วเสร็จลง และได้ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดสัมมนาให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายได้เข้าใจในหลักการและสาระแห่งกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

หวังว่าเอกสารฉบับนี้จะมีส่วนช่วยให้การปฏิบัติงานเพื่อบุคคลไร้ที่พึ่งเป็นไปด้วยความราบรื่น ก้าวสู่เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งตนเองได้สืบไป

ด้วยจิตคารวะ

(นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์)

ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

- “เตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
กับกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง” ๑
- พิธีเปิดการสัมมนา
เรื่อง “เตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยว
ข้องกับกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง” ๒
- การอภิปราย เรื่อง “เตรียมความพร้อมให้กับ
ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง” ๕
- ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสัมมนา
ต่อกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ๑๙
- เปิดรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนา ๒๑
- สรุปประเด็นการสัมมนา ๒๗

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗
- รายชื่อคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมการ
- รายชื่อที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ
- รายชื่อคณะอนุกรรมการ

“เตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง”

จัดโดย

คณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและ
ผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ร่วมกับกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

วันจันทร์ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

ณ ห้องรับรอง ๑ - ๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

คณะกรรมการสิทธิการสังคม
กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและ
ผู้ด้อยโอกาส สภานิติ
บัญญัติแห่งชาติ ร่วมกับ
กรมพัฒนาสังคมและ

สวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดสัมมนา
เรื่อง “เตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง”
ในวันจันทร์ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ ห้องรับรอง ๑ - ๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒
โดยนายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้เกียรติเป็น
ประธานเปิดการสัมมนา และนายฤทธิพันธ์ เหลืองไพบูลย์ ผู้อำนวยการสำนัก
บริการสวัสดิการสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนา
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กล่าวรายงานการสัมมนา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

พิธีเปิดการสัมมนา เรื่อง “เตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง”

นายพดมินันท์ เหลืองไพบูลย์ ผู้อำนวยการสำนักบริการสวัสดิการสังคม
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ กล่าวรายงาน

ขอขอบคุณท่านประธานคณะกรรมการการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ได้กรุณา
ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนา โดยหลักการ เหตุผล และ
วัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนาในครั้งนี้ คนไร้ที่พึ่งเป็นบุคคลที่ประสบ
ปัญหาการดำรงชีวิตในสังคม ไม่มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม และไม่สามารถ
หารายได้เพียงพอต่อการยังชีพ ซึ่งบุคคลเหล่านี้อยู่ในฐานะที่ไม่สามารถ
ช่วยเหลือตนเองและพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทำให้มีชีวิตอยู่อย่างยากลำบาก
มีการดำรงชีวิตที่ต่ำกว่ามาตรฐานความเป็นอยู่ของบุคคลทั่วไป สมควรต้องให้
การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข
มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และสามารถฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ
เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป ผู้เข้าร่วมสัมมนา รวมทั้งสิ้น ๑๒๐ คน ประกอบด้วย
หน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ได้แก่ สำนักพัฒนาสังคมและและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สถานสงเคราะห์
คนไร้ที่พึ่ง และบ้านมิตรไมตรี เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานต่าง ๆ
ทั้งภาครัฐ และเอกชน สถาบันการศึกษา

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก
เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ เปิดการสัมมนา

การสัมมนาในการพิจารณาพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้คำนึงถึงปัญหาคนไร้ที่พึ่งที่มีภาวะจิตปกติกับจิตที่ไม่ปกติ ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้ จึงมีการเพิ่มเติมรายละเอียดในประเด็นดังกล่าวให้มากขึ้น กรณีคนไร้ที่พึ่งที่มีภาวะจิตไม่ปกตินั้นจะต้องได้รับการเยียวยาเป็นอย่างดี ทั้งนี้ ก่อนที่จะมีการยกร่างกฎหมายฉบับนี้ ได้มีการศึกษารูปแบบ แนวทางการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งของต่างประเทศ อาทิ

ประเทศอิตาลี มีรูปแบบหรือแนวทางการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง คือ การจัดสรรที่อยู่อาศัยให้กับคนไร้ที่พึ่งให้เป็นหลักแหล่งโดยใช้ชุมชนทางรถไฟ มีการตั้งกระโจมให้บริการแก่คนไร้ที่พึ่ง การจัดสวัสดิการ มุ่งเน้นให้คนไร้ที่พึ่งสามารถอยู่และพึ่งตนเองได้ ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ได้ละทิ้งบุคคลนอกพื้นที่หรือบุคคลที่พลัดถิ่น

ประเทศแอฟริกาใต้ ใช้ตู้คอนเทนเนอร์ขนาดใหญ่สำหรับเป็นที่อยู่อาศัยให้กับคนไร้ที่พึ่ง โดยตั้งอยู่ห่างออกจากเมืองหลวง และจัดระบบสวัสดิการแยกออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) อาหาร ซึ่งจะมีราคาที่ประหยัดกว่าราคาอาหารปกติเกือบเท่าตัว ๒) ห้องน้ำ มีการจัดห้องน้ำ โดยจะรวมเฉพาะห้องน้ำชาย ส่วนห้องน้ำหญิงจะมีการกระจายตามจุดต่าง ๆ

เมื่อพิจารณารูปแบบการดูแลคนไร้ที่พึ่งของต่างประเทศแล้วจะเห็นได้ว่าการจัดสวัสดิการของประเทศอิตาลีมุ่งเน้นให้คนไร้ที่พึ่งสามารถอยู่และพึ่งตนเองได้ ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ได้ละทิ้งบุคคลนอกพื้นที่หรือบุคคลที่พลัดถิ่นเข้ามา สำหรับการปฏิบัติของประเทศไทยในปัจจุบัน จะให้การดูแลช่วยเหลือไว้ก่อน แล้วจึงมาพิสูจน์เรื่องสัญชาติเพื่อส่งตัวบุคคลเหล่านั้นกลับยังประเทศของตน

ดังนั้น กฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งฉบับนี้ เป็นกฎหมายในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไร้ที่พึ่ง เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไร้ที่พึ่งซึ่งเป็นผู้ด้อยโอกาสที่มีมาตรฐานชีวิตที่ต่ำกว่าความเป็นอยู่ของบุคคลทั่วไป ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างทัดเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม อีกทั้ง เป็นการกำหนดองค์กรหลักที่จะทำหน้าที่ดูแล คุ้มครองและช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่ง รวมทั้ง เพื่อให้สามารถใช้อำนาจตามกฎหมาย กำหนดแนวทางการประสานงาน การปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึง การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีองค์กรเครือข่ายในการดูแลคุ้มครองและช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่ง และส่งเสริมให้การดำเนินการขององค์กรดังกล่าวมีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในวาระสามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป กฎหมายฉบับนี้ถือว่าเป็นเรื่องใหม่ ๆ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเรียนรู้กระบวนการดูแลคนไร้ที่พึ่งที่แตกต่างไปจากเดิมพอสมควร ทุกฝ่ายที่ปฏิบัติจำเป็นต้องมาเรียนรู้และทำความเข้าใจร่วมกันเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

การอภิปราย เรื่อง “เตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง”

วิทยากรร่วมอภิปราย

๑. นายมณฑิธร บุญตัน รองประธานคณะกรรมการสิทธิการสังคมฯ คนที่หนึ่ง และรองประธานคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. .... คนที่สอง
๒. นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ และกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ....
๓. พลอากาศเอกชณะ อยู่สถาพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ....
๔. นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ....

ผู้ดำเนินรายการ

นายปรีชา สะอาดศร บรรณาธิการข่าวช่อง ๓

นายมนตรี บุญดุษฎี รองประธานคณะกรรมการสิทธิการสังคมฯ

คนที่หนึ่ง และรองประธาน
คณะกรรมการพิจารณา
พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
พ.ศ. .... คนที่สอง

อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. กฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งฉบับนี้ถือเป็นนวัตกรรมใหม่ของประเทศไทย แต่เมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศซึ่งมีคำจำกัดความที่แตกต่างไป เช่น คนไร้บ้าน (Homeless) คนพลัดถิ่น (Displace) เป็นต้น ซึ่งต่างจากคำนิยามในมาตรา ๓ ของร่างกฎหมายฉบับนี้ที่กำหนดว่า “คนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และให้รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๒. กฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งฉบับนี้เป็น *กฎหมายการคุ้มครองทางสังคม (Social Protection Law)* ซึ่งต่างจากเดิมที่มีกฎหมายเน้นด้านการสังคมสงเคราะห์ แต่ในปัจจุบันนี้เป็นยุคสิทธิมนุษยชน ประชาชนต้องได้รับการคุ้มครอง ซึ่งหลักการนี้มีอยู่ในอนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ แม้แต่ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการก็ได้กล่าวไว้ เพื่อเป็นหลักการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน

๓. จุดมุ่งหมายของการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจะต้องสามารถทำให้คนไร้ที่พึ่งสามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระในชุมชนได้ (Independence Living) กล่าวคือ คนไร้ที่พึ่งสามารถกำหนดชะตาชีวิตของตนเองได้และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนได้โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม พ.ศ. .... โดยสมัชชานิติบัญญัติแห่งชาติปี ๒๕๔๙ ได้เคยมีการเสนอเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องการห้ามเลือกปฏิบัติ แต่อย่างไรก็ตามการออกกฎหมายที่ผ่านมา มีเพียงกฎหมายคนพิการเท่านั้นที่ระบุเรื่องการห้ามเลือกปฏิบัติไว้ จนกระทั่งมีร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. .... ฉบับดังกล่าวนี้ ซึ่งถือเป็นกฎหมายอีกฉบับ ที่ได้มีการกล่าวถึงเรื่องการห้ามเลือกปฏิบัติไว้

๔. ประเด็นความยินยอมหรือความสมัครใจของคนไร้ที่พึ่งในกรณีการขอรับการเยียวยาในเบื้องต้น นั้น จะต้องคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีอยู่ด้วย กล่าวคือ จะใช้วิธีการบังคับรักษาไม่ได้ เพราะก่อนที่จะรับการรักษานั้น จะต้องผ่านกระบวนการให้ความยินยอมของคนไร้ที่พึ่งเสียก่อน ไม่ว่าจะอยู่ในขั้นตอนของการส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่นหรือรับกลับเข้ามาอยู่ในความดูแลของหน่วยงานก็ตาม

๕. กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มีความเคร่งครัดในเรื่องของการฝึกอบรมมากนักเกินไป ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด ของแต่ละบุคคล ดังนั้น สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญเพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับคนไร้ที่พึ่ง เพื่อให้สมดังเจตนารมณ์ตามกฎหมายฉบับนี้

๖. เพิ่มเติมการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมมากขึ้น โดยกฎหมายฉบับนี้ได้ กำหนดสัดส่วนกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจะต้องประกอบด้วย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากภาคประชาสังคมโดยจากเดิม ๗ คน เพิ่มเป็น ๑๑ คน ตามมาตรา ๕ ซึ่งอาจจะเป็นคนไร้ที่พึ่งเองหรือตัวแทนคนไร้ที่พึ่งก็ได้ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ที่ไม่ได้ยึดติดอยู่ในกรอบหรือระเบียบทางราชการหรือสายงานบังคับบัญชา ทั้งนี้ เพื่อความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากหากกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐยังรับภาระไว้แต่เพียงฝ่ายเดียวย่อมไม่แตกต่างกับการจัดตั้งสถานสงเคราะห์ในอดีต นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา หรือกลุ่มคนไร้ที่พึ่งจะได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ โดยจัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือมีส่วนร่วมในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๑๕

๗. การทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้าใจและตื่นตัวถึงบทบาทในการแก้ปัญหาคนไร้ที่พึ่ง คนเร่ร่อน ซึ่งเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งได้ผลเป็นอย่างดีแล้ว ย่อมจะได้รับความไว้วางใจในคะแนนเสียงจากประชาชน และถือเป็นสิ่งที่นักการเมืองปฏิเสธไม่ได้ว่าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติดีต่อประชาชนก็ย่อมได้รับการสรรเสริญตามไปด้วย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำประโยชน์ให้กับประชาชนมากก็ย่อมได้รับงบประมาณในการบริหารท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

๘. “คนบกพร่องทางจิต” ถือเป็นคนพิการกลุ่มหนึ่งที่เข้าถึงบริการได้น้อยมากในสถานะผู้ป่วย และมีอำนาจต่อรองน้อยกว่าคนพิการด้านอื่น หากเป็นกรณีคนพิการจะได้รับการให้บริการสนับสนุน (Support Service) การให้คำปรึกษา ดังนั้น เมื่อกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งฉบับนี้มีผลใช้

บังคับจะมีการจัดตั้งศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ทั้งนี้ อาจจะทำให้มีบริการสนับสนุน ชุมชนร่วมกัน เนื่องจากการนำผู้ที่มีความบกพร่องทางจิตมาบำบัดรวมกัน โดยปราศจากการสนับสนุนร่วมกันแล้วอาจจะไม่เกิดผลดี จึงควรกระจาย บุคคลเหล่านั้นออกตามชุมชนและมีการบำบัดรักษาร่วมกันจึงจะมี ประสิทธิภาพมากขึ้น

๙. แนวทางการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในต่างประเทศที่น่าสนใจ เช่น สหรัฐอเมริกาได้จัดให้มีสวัสดิการให้กับคนไร้ที่พึ่ง อาทิ มีคู่มืออาหาร (Food Stamp) ใช้แลกอาหารเพื่อการยังชีพหรือกรณีประเทศญี่ปุ่นก็มีการจัด สวัสดิการในลักษณะคล้ายกัน ทั้งนี้ *ควรมีการศึกษาเพื่อประกอบแนวทาง ปฏิบัติในการดำเนินงานด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งของประเทศไทย*

๑๐. การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการเพิ่มจำนวน ของคนเร่ร่อนในอีก ๕ ปี ข้างหน้า ในขณะที่ประเทศไทยกำลังเดินทางเข้าสู่ ประชาสังคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community : AEC) จะเห็นได้ว่า การคุ้มครองคนไร้ที่พื่อนั้น เมื่อทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วม ช่วยกันมากขึ้น ย่อมถือว่าเป็นต้นทางของการสร้างประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ได้ ในอีกมิติหนึ่ง เนื่องจากประชาชนไม่ใช่ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นแต่เพียงอย่างเดียว แต่ประชาชนเป็นผู้ที่มีส่วนร่วม ในองค์กรชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย การที่จำนวนคนไร้ที่พึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เป็นผลมาจากการพลวัตทางสังคม อาทิ ปัญหาแรงงานข้ามชาติ ปัญหาการค้า มนุษย์ เป็นต้น โดยสืบเนื่องมาจากปัญหาทางสังคมเกิดความซับซ้อนมากขึ้น จากการเปิดเสรีทางการค้า จึงถือเป็นประเด็นสำคัญที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญ และเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาดังกล่าว

นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ และ กรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ....

อภิปรายแสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. เมื่อกฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับจะทำให้การทำงานด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเป็นระบบมากขึ้น มีกลไกและมาตรการทางกฎหมายที่ครอบคลุมไปถึงเรื่องการจัดสวัสดิการสังคม การส่งเสริมการศึกษา การฝึกอาชีพ การจัดหาที่พักอาศัย รวมถึง แนวทางการป้องกันไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมกับคนไร้ที่พึ่ง

๒. ตามกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ถือเป็นองค์กรหลักในการทำหน้าที่ให้การขับเคลื่อนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ตลอดทั้งการดูแลคนไร้ที่พึ่งให้ได้รับการจัดสวัสดิการอย่างทั่วถึง

๓. การกำหนดให้เกิดความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายต่าง ๆ อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรสาธารณประโยชน์ เป็นต้น เพื่อจะเข้ามาดูแลการดำเนินงานด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงานดังกล่าว

๔. เมื่อกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีผลบังคับใช้ กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการมีฐานะเป็นเลขาธิการคณะกรรมการตามกฎหมายฉบับนี้ จะต้องทำงานร่วมกับคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๕ และในบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๒๙ ได้กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่ยังมีได้มีการ จัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ให้สถานสงเคราะห์ ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ที่ทำหน้าที่ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ เป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งชั่วคราว เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งในปัจจุบันมีสถานสงเคราะห์จำนวน ๑๑ แห่ง และมีศูนย์คุ้มครองจำนวน ๑๐ แห่ง ที่รองรับการให้บริการกับ คนไร้ที่พึ่งพร้อมกับทุกภาคส่วน มีการเตรียมความพร้อมในระดับเจ้าหน้าที่ ที่จะต้องออกไปปฏิบัติหน้าที่และทำความเข้าใจกับหน่วยงานทุกภาคส่วน ทั่วประเทศ มีศูนย์แรกรับชั่วคราว อาทิ บ้านมิตรไมตรี ในการให้ความ ช่วยเหลือแก่คนไร้ที่พึ่งในเบื้องต้น รวมทั้ง กระบวนการตามมาตรา ๑๙ คนไร้ที่พึ่งมีสิทธิขอรับการคุ้มครองจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

นอกจากนี้ มาตรา ๒๐ ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์ คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยพิจารณาตามความเหมาะสม ของสภาพและปัญหาของคนไร้ที่พึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ กำหนด และมาตรา ๒๒ บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการพักอาศัย ในที่สาธารณะตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น หากเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นเห็นว่าบุคคลดังกล่าวมีลักษณะเป็นคนไร้ที่พึ่งและ สมควรได้รับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ส่งตัวคนไร้ที่พึ่งนั้น ไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยความยินยอม ของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่คนไร้ที่พึ่งอยู่ในภาวะที่ไม่อาจให้ความยินยอมได้ และให้

เจ้าหน้าที่ระงับการดำเนินคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะได้รับแจ้งจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นพิจารณาดำเนินคดีต่อไป จะเห็นได้ว่า หากเข้ากรณีทั้งสามมาตราดังกล่าวข้างต้น สิ่งแรกที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้นคือการรับคนไร้ที่พึ่งไว้ดูแลเสียก่อนโดยคำนึงถึงเรื่องของปัจจัยสี่ คือ การให้อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การตรวจสุขภาพร่างกาย การให้ยารักษาโรค การแนะนำการฝึกอบรมอาชีพ รวมถึง การสืบเสาะประวัติ ทั้งนี้ จะต้องกระทำด้วยความสมัครใจของคนไร้ที่พึ่งและมีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

๕. ประเด็นมาตรการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับกลุ่มคนเร่ร่อนที่เป็นชาวต่างประเทศนั้น กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จัดให้มีศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแก่กลุ่มดังกล่าว ตามหลักกฎหมายสิทธิมนุษยชน รวมถึงจะต้องมีการสืบเสาะหาแหล่งที่มาของบุคคลเหล่านั้นว่าเข้ามาในประเทศไทยโดยถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือไม่ โดยการประสานงานร่วมกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพื่อที่จะทำเรื่องส่งบุคคลเหล่านั้นกลับไปประเทศนั้น ๆ

๖. กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ เป็นหน่วยงานที่ทำงานในภาคสังคม โดยได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย แต่ในทางปฏิบัติในเรื่องของคนไร้ที่พึ่งนั้นเป็นปัญหาพื้นฐานที่เกิดจากปัญหาในครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น หากมีการจัดสวัสดิการให้ประชาชนได้อยู่ดีกินดีแล้ว ปัญหาเรื่อง คนเร่ร่อนก็จะไม่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับแต่ละองค์กรได้ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวโดยเท่าเทียมกันและทั่วถึง

๗. กรณี “คนบ้า” หรือ “คนโรคจิต” กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่ให้การรักษา เมื่อรักษาได้ในระดับหนึ่งแล้วบุคคลดังกล่าวจะอยู่ในสถานะที่เรียกว่า “จิตทุเลา” คือหายจากการเป็นคนบ้าและมีภาวะจิตที่ดีในระดับหนึ่ง บุคคลดังกล่าวสามารถเข้ารับการดูแลจากกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ได้ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ จะคัดแยกหรือจำแนกบุคคลดังกล่าวออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นบุคคลที่สามารถพูดคุยรู้เรื่อง กลุ่มที่สองเป็นบุคคลที่พอช่วยเหลือตัวเองได้ และกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มบุคคลที่ดูแลตัวเองไม่ได้ ทั้งนี้ หากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ให้การช่วยเหลือในแต่ละด้านเป็นอย่างดีแล้ว เจ้าหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ย่อมสามารถปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งได้สะดวกและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๘. แนวทางการให้คู่มือเพื่อแลกอาหารในการดำรงชีพนั้น ในส่วนของประเทศไทยยังไม่ได้มีการจัดสวัสดิการให้ แต่ในบางส่วนราชการได้จัดให้มีการช่วยเหลือแก่คนไร้ที่พึ่งเป็นครั้งคราวไป ทั้งนี้ ในส่วนของภาคเอกชนบางแห่งได้เริ่มมีการจัดสวัสดิการดังกล่าวบ้างแล้ว

๙. กลไกสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนให้กฎหมายฉบับนี้มีประสิทธิผลคือ คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและความร่วมมือเป็นอย่างดีจากหน่วยงานทุกภาคส่วน การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งก็จะเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และอาจจะส่งผลให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีจำนวนลดน้อยลง เนื่องจากคนไร้ที่พึ่งได้รับการฝึกอาชีพและสามารถพึ่งตนเองได้อย่างอิสระ

นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

และกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ....

อภิปรายแสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. กฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งถือเป็นนวัตกรรมใหม่ กล่าวคือ เปลี่ยนจากการให้เจ้าหน้าที่เป็นศูนย์กลาง เป็นการกำหนดให้คนไร้ที่พึ่งเป็นศูนย์กลางแทน ซึ่งมีหลักสำคัญอยู่ในคำนิยาม “คนไร้ที่พึ่ง” ตามมาตรา ๓

๒. เกิดมิติใหม่ของการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง คือ การจัดสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างสัมพันธภาพทางด้านร่างกายและจิตใจ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมการศึกษา การฝึกอาชีพ รวมทั้ง การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ต่างๆ อาทิ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๕ ซึ่งประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธาน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสิบเอ็ดคน เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นกรรมการ และเลขานุการ และให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

๓. การให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๑๙ จะต้องเกิดจากความสมัครใจของคนไร้ที่พึ่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถให้ความช่วยเหลือและการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งนั้นได้ทั้งข้างนอกและในสถานหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยจะต้องจัดทำแผนงานร่วมกันเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการร้องเรียนว่าคนไร้ที่พึ่งจะได้รับความคุ้มครองที่ไม่เป็นธรรมหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมจากหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดให้กรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๙ (๓) คือ ประกาศกำหนดประเภทหรือลักษณะของบุคคล ที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ เพื่อให้การคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้

๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรศึกษา เรียนรู้จากสถานหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเป็นตัวอย่างและนำไปใช้ได้ถูกต้อง เพื่อทราบถึงปัญหาว่าควรจะมีมาตรการในการปฏิบัติต่อคนไร้ที่พึ่ง เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้อย่างไร และเป็นการสอดคล้องกับมาตรา ๑๕ ที่ กำหนดให้กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ให้การสนับสนุนองค์กรดังกล่าวเกี่ยวกับการจัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือมีส่วนร่วมในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งด้วย

๕. ตามมาตรา ๑๔ วรรคท้ายของกฎหมายฉบับนี้ได้ให้ความสำคัญกับความสามารถดำรงชีวิตอิสระในชุมชนได้ หากคนไร้ที่พึ่งประสงค์ที่จะอยู่ในชุมชนของตน ภาครัฐควรจะให้ช่วยเหลือ คุ้มครอง สนับสนุนให้บุคคลเหล่านั้นสามารถใช้ชีวิตและพึ่งตนเองในชุมชนนั้นได้ รวมถึงการหาวิธีการคุ้มครองให้กับคนไร้ที่พึ่งในอนาคตซึ่งอาจจะจัดทำเป็นที่พักอาศัยสองข้างทางรถไฟ หรือทำที่พักชั่วคราวในสวนสาธารณะไว้สำหรับเป็นที่พักอาศัย ทั้งนี้ จะต้องพิจารณากรอบของการดำเนินการดังกล่าวไม่ให้กระทบกับสภาพของสังคมประเทศไทยในปัจจุบัน รวมถึงจะต้องทำการศึกษาและวิจัยถึงผลกระทบในอนาคตด้วย

พลอากาศเอก ชนะ อยู่สถาพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

และกรรมาธิการพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
พ.ศ. ....

อภิปรายแสดงความคิดเห็นเห็นสรุปสาระสำคัญได้
ดังนี้

๑. คนไร้ที่พึ่งจะต้องสามารถยืนได้ด้วยตนเองตามวัตถุประสงค์ของ
กฎหมายฉบับนี้ แม้ว่าแต่เดิมจะมีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติจัดสวัสดิการสังคม
พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
พ.ศ. ๒๕๕๐ จนกระทั่งมีร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. .... ฉบับนี้
เพื่อเป็นการคุ้มครองกลุ่มคนไร้ที่พึ่งให้ได้กับการคุ้มครองตามกฎหมายดังกล่าว

๒. ตามมาตรา ๙ (๘) การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน
ภาครัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ ซึ่งอาจยังไม่ได้รับการยอมรับการช่วยเหลือ
จากสถานสงเคราะห์เท่าที่ควร จึงเกิดความยากลำบากในการที่จะดูแลคนไร้ที่พึ่ง
โดยอาจมีการผลักภาระไปยังหน่วยงานอื่น อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ซึ่งผลักให้กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ แล้วก็จะส่งต่อไปยังโรงพยาบาลศรีธัญญา
ในกรณีที่พบเห็น “คนบ้า” เป็นต้น ดังนั้น จึงควรให้การสนับสนุนและกระจาย
ข่าวสารเรื่องกฎหมายคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้กับทุกภาคส่วนได้รับทราบและ
เกิดการตื่นตัวเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการคุ้มครอง
คนไร้ที่พึ่งให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย
อย่างแท้จริง

๓. ปัญหาเรื่อง การเข้าถึงการคุ้มครองที่ไม่เท่าเทียมกัน ซึ่ง “คนบ้า” จะได้รับสิทธิก่อนใครที่พึ่งคนอื่น จะเห็นได้ว่า “คนบ้า” ล้วนเกิดมาจากปัญหาพื้นฐานทางสังคมที่ต่างกัน อาทิ เศรษฐกิจ ครอบครัวยุคใหม่ ความยากจน และจะต้องใช้ระยะเวลาในการดูแล จึงเกิดปัญหาเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลและงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงาน ดังนั้น ตามมาตรา ๑๙ ถึง มาตรา ๒๘ ควรเป็นมาตราที่กำหนดไว้ว่าจะมีวิธีพึงปฏิบัติที่สำคัญและจำเป็นต่อคนไร้ที่พึ่ง รวมถึงการปฏิบัติต่อคนไร้ที่พึ่งดังกล่าวจะอย่างไรให้ได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกันกับบุคคลที่ปกติทั่วไป

๔. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีรูปแบบการบริหารจัดการได้โดยตนเอง อาทิ การจัดเก็บภาษีต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมาใช้จ่ายเป็นเงินทุนหมุนเวียนภายในท้องถิ่นนั้นได้ แต่เนื่องจากการบริหารท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกัน บางท้องถิ่นมุ่งเน้นโครงสร้างเชิงวัตถุ บางท้องถิ่นมุ่งเน้นเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น จึงเห็นควรมีการจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมภายในและภายนอกองค์กรที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมในทุกระดับด้วยการใช้ทรัพยากรภายในหรือภายนอกองค์กรเพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข (Corporate Social Responsibility : CSR) เพื่อสำรวจและให้ความสำคัญกับคนทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุ คนพิการ หรือกลุ่มอื่น ๆ เป็นต้น ตัวอย่างในประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีคนไร้บ้าน (Homeless) เป็นจำนวนมาก แต่ก็ได้รับการจัดสวัสดิการจากภาครัฐให้โดยการจัดบ้านพักชั่วคราวให้พักอยู่อาศัย มีเงินสวัสดิการเพื่อแลกกับอาหารเพื่อการยังชีพให้สามารถดำรงชีวิตได้ต่อวัน หรือในประเทศญี่ปุ่นคนไร้ที่พึ่งสามารถที่จะไปรับอุปการะ (Food Stamp) จากสำนักงานเขตเพื่อนำมาแลกกับอาหารเพื่อใช้ดำรงชีวิตประจำวันได้

๕. ปัญหาจำนวนของผู้เร่ร่อนในอีก ๕ ปีข้างหน้า ซึ่งจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม อาทิ จำนวนประชากรมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ขณะที่สภาพทางเศรษฐกิจจึงอยู่ในภาวะคงที่ ดังนั้น ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนก็ยังคงมีอยู่ การดูแลคนไร้ที่พึ่ง จึงขึ้นอยู่กับระบบการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยงานทุกภาคส่วนที่ต้องดูแลบุคคลดังกล่าว

ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสัมมนาต่อกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

๑. ควรจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน รวมถึงผลทางกฎหมายโดยตรงที่ตามมาเกี่ยวกับกรณีที่เจ้าหน้าที่มีการปฏิบัติต่อคนไร้ที่พึ่ง และในกรณีของคนขอทานในชุมชนซึ่งยังมีทัศนคติแบบเดิม คือ การขอทานทำให้มีรายได้มากกว่าการไปประกอบอาชีพอื่น ควรหาวิธีปรับเปลี่ยนทัศนคติและนำส่งตัวบุคคลเหล่านั้นกลับคืนสู่ภูมิลำเนาเดิม

๒. ภาครัฐควรมีการตรวจสอบจำนวนกลุ่มบุคคลที่เป็นคนไร้ที่พึ่งว่ามีจำนวนเท่าใด เพื่อพิจารณาให้ทราบถึงเงินงบประมาณที่จะต้องใช้ให้มีการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งดังกล่าวให้เพียงพอ ซึ่งต้องมีการจัดให้ทั้งที่อยู่อาศัยสวัสดิการ ค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ จะต้องพิจารณาถึงกลุ่มวิชาชีพที่จะเข้าถึงกลุ่มคนไร้ที่พึ่งอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ควรมีการดึงภาคเอกชนเข้ามาระดมทุนร่วมด้วยเพื่อมิให้รัฐต้องแบกรับภาระหนักเกินไป และควรส่งเสริมให้คนไร้ที่พึ่งมีโอกาสได้รับการศึกษา และเสริมสร้างวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างรายได้เลี้ยงตัวเอง

๓. ประเด็นการใช้สิทธิในการรักษาพยาบาลคนไร้ที่พึ่ง ควรมีการปรึกษาหารือกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เกี่ยวกับการใช้สิทธิการรักษาพยาบาลของคนไร้ที่พึ่ง ทั้งกรณีการโอนสิทธิของคนไร้ที่พึ่งที่อยู่นอกพื้นที่ และกรณีคนไร้ที่พึ่งที่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน นอกจากนี้ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ ควรมีแนวทางที่ชัดเจนในการใช้สิทธิรักษาพยาบาลคนไร้ที่พึ่งซึ่งที่ไม่มีบัตรประชาชน เนื่องจาก สปสช. จะสนับสนุนงบประมาณให้สถานบริการของกระทรวงสาธารณสุข ในกรณีมีบัตรประชาชน ๑๓ หลักเท่านั้น

๔. ควรมีความรอบคอบในการกำหนดระเบียบ หลักปฏิบัติ เพื่อไม่ให้เกิดการคุ้มครองสิทธิคนไร้ที่พึ่งมากกว่าคนปกติ เพราะจะเกิดความเหลื่อมล้ำ และควรมีการเลือกคนไร้ที่พึ่งหรือผู้แทนคนไร้ที่พึ่ง เพื่อให้เข้ามาเป็นกรรมการคนไร้ที่พึ่งโดยตรง นอกจากนี้ ในกรณีภาคเอกชนที่สนับสนุนงานคนไร้ที่พึ่ง ควรได้รับสิทธิประโยชน์นำไปหักภาษี เพื่อจูงใจให้เอกชนมาสนับสนุนงานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้มากขึ้น

เปิดรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนา

ประเด็นข้อซักถามและข้อสังเกต ของผู้เข้าร่วมสัมมนาต่อกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. **ถาม :** หากกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีผลบังคับใช้แล้ว จะส่งผลให้คนเร่ร่อนมีจำนวนลดลงหรือไม่

ตอบ : เมื่อกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีผลบังคับใช้ และมีรูปแบบการบริหารจัดการที่ดี ปัญหาดังกล่าวย่อมสามารถแก้ไขได้ และนำไปสู่ปริมาณจำนวนคนไร้ที่พึ่งลดลง เนื่องจากคนไร้ที่พึ่งจะมีความสามารถดูแลตนเองได้โดยอิสระ

๒. **ถาม :** มีกฎหมายรองรับให้กับเจ้าหน้าที่รัฐผู้ปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคนไร้ที่พึ่งหรือไม่ หากเกิดกรณีเจ้าหน้าที่รัฐไปดำเนินการจับ “คนบ้า” หรือ “คนเร่ร่อน” ไม่ให้เข้าไปรบกวนสถานสำคัญ อาทิ วัด โบราณสถาน สวนสาธารณะ เป็นต้น เพื่อส่งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลดังกล่าว จะเห็นได้ว่ากรณีดังกล่าวแตกต่างจากกรณีของเจ้าหน้าที่ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ซึ่งมีอำนาจจับกุมผู้ค้ายาเสพติดได้ โดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมหรือสมัครใจของผู้ถูกจับกุมเสียก่อน

ตอบ : การจับกุมบุคคลที่ถือว่าเป็นอันตรายต่อสังคมหรือเข้าข่ายว่าเป็นผู้กระทำความผิดไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีอาการทางจิตหรือไม่ก็ตาม เจ้าหน้าที่รัฐย่อมมีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ดังนั้นจึงสามารถจับกุมได้ ส่วนกรณีคนไร้ที่พึ่งที่อาศัยอยู่ตามวัดโดยที่ไม่กลับภูมิลำเนาของตนเอง จะเห็นได้ว่าในทางกฎหมายแล้ววัดย่อมสามารถปฏิเสธเพราะเป็นเจ้าของสถานที่ แต่อย่างไรก็ตาม ควรบังคับใช้กฎหมายให้เหมาะสมตามสถานการณ์ต่าง ๆ อีกทั้ง งานในส่วนที่เกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งที่กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ดำเนินการอยู่นั้น ถือเป็นเรื่องยากและด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณ กรณีปัญหาทางสังคมเกี่ยวกับกลุ่มคนดังกล่าวจึงเกิดขึ้นเรื่อย ๆ อาทิ คนที่อาศัยอยู่ใต้สะพานลอย บนสะพานลอย เป็นต้น จะเห็นได้ว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ส่วนจะต้องให้ความร่วมมือกัน ซึ่งรวมถึงสื่อสารมวลชนด้วย ดังนั้น กฎหมายดังกล่าวไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทุกเรื่อง หากเป็นแต่เพียงเครื่องมือที่จะช่วยในการดำเนินการในเรื่องนี้ ทั้งนี้ เมื่อนโยบายบ้านเมืองเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลให้กฎหมายต้องเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยแต่จะต้องตั้งอยู่บนหลักนิติธรรมและหลักความชอบด้วยกฎหมาย

๓. **ถาม :** กฎหมายคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งไม่ใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดการคนไร้ที่พึ่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ใช้กฎหมาย (User) ไม่ได้เป็นตัวบทกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ (Law Enforcement) ดังนั้น จึงเกิดปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่หรือช่องทางในการจัดการคุ้มครอง ดูแลกลุ่มคนไร้ที่พึ่งว่าจะอาศัยช่องทางใดเป็นอันดับแรก

ตอบ : อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในการกำหนดกรอบการทำงาน รวมถึงการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อนำมาบังคับใช้เป็นรายกรณีไป ส่วนเรื่องของคนขอทานนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการประสานและร่วมมือกันดำเนินการอยู่ นอกจากนี้ในกรณีพบเห็นคนไร้ที่พึ่งที่ก่อความเดือดร้อนรำคาญหรือกระทำการอันเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ก็สามารถแจ้งมาได้ทีเบอร์ ๑๓๐๐ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม ทั้งนี้ จะต้องแยกเรื่องของร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. .... และกรณี ของการระงับเหตุออกจากกัน เพราะเจตนารมณ์นั้นแตกต่างกัน ดังนั้น การจะจัดการปัญหาทางสังคมจะจัดการในเชิงเดียวไม่ได้ องค์กรอื่น ๆ จะต้องมีส่วนช่วยเหลือร่วมกันในรูปพหุภาคี

๔. **ถาม :** ค่ายรักษาพยาบาลจากผลการวินิจฉัยของแพทย์ต่อคนไร้ที่พึ่งในโรงพยาบาลต่าง ๆ ปรากฏว่าคนไร้ที่พึ่งไม่ได้เป็นคนบ้าแต่เป็นคนที่ได้รับการกระทบกระเทือนทางสมอง ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ และไม่สามารถใช้สิทธิประโยชน์อื่นได้ อาทิ หลักประกันสุขภาพ ทั้งนี้ หน่วยงานใดจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าว กรณีพบผู้ป่วยโรคเอดส์เป็นคนเรื้อรังหรืออาศัยอยู่ตามวัด และปฏิเสธการรักษา จะมีกฎหมายใดที่ให้อำนาจในการจับกุม

บุคคลดังกล่าวได้เพราะผู้ป่วยโรคเอดส์อาจจะ เป็นพาหะนำโรคต่อบุคคลอื่นได้ แม้ว่าเรื่องดังกล่าว อาจจะเกี่ยวข้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนก็ตาม

ตอบ : กลไกสำคัญในการช่วยแก้ไขปัญหาลี้ภัยเกี่ยวกับคำรักษาพยาบาล และผู้ป่วยโรคเอดส์ที่ปฏิเสธการรักษา นั้น คือ คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากหลาย ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ อาทิ เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบ ดำเนินการ เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่สนับสนุนนโยบายและมาตรการ เกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ประกาศกำหนดประเภทหรือลักษณะของ บุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ เพื่อให้การ คุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครอง คนไร้ที่พึ่ง ประกาศกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสนับสนุนการดำเนินการ แก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กร ภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคล เพื่อการคุ้มครอง คนไร้ที่พึ่ง ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการร้องเรียนตามมาตรา ๒๗ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณะประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง รวมถึงการปฏิบัติการอื่นใดตามที่ กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย ดังนั้น หน่วยงานที่ประสบกับปัญหา อาทิ คำรักษาพยาบาล ผู้ป่วยโรคเอดส์ที่ปฏิเสธการรักษา คนบ้าไร้พินคนดี เป็นต้น สามารถเสนอแนะ ปัญหาต่อคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ตามมาตรา ๕ ได้

จากปัญหาทางสังคมที่มีความสลับซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น จำเป็นต้องมีการบูรณาการงานในหลาย ๆ กระทรวงเข้าด้วยกัน ซึ่งในบางเรื่อง ไม่สามารถจัดการกับปัญหาได้เพียงการใช้กฎหมายฉบับเดียว แม้พระราชบัญญัติ หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ จะได้มีการจัดสรรเงินไว้ส่วนหนึ่ง ในกรณีปัญหาชายแดน คนตกสำรวจ คนไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็นต้น แต่รัฐ ก็ไม่ได้ปฏิเสธในการรักษาพยาบาลกับผู้ป่วยโรคเอดส์ เพียงแต่โรงพยาบาล อาจจะไม่ทราบเรื่องดังกล่าวก็เป็นได้ ดังนั้น การจัดการโดยการมีส่วนร่วมหรือ เชิงพหุภาคีอาจจะมีการเชิญองค์กรผู้ติดเชื้อเอดส์เข้าร่วมด้วย จะเห็นได้ว่า กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งฉบับนี้มุ่งคุ้มครองทางสังคม เป็นการ เพิ่มกลไกให้กับทางราชการ ให้อำนาจกับเจ้าหน้าที่รัฐและจำกัดขอบเขตไว้ใน ขณะเดียวกัน ดังนั้น จึงต้องพยายามทำความเข้าใจกับกฎหมายฉบับนี้

๕. **ถาม :** ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายระหว่างกฎหมายลำดับรอง

ที่ออกตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ กับร่างพระราชบัญญัติ การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. .... ซึ่ง กำลังจะมีผลบังคับใช้ ในส่วนเกี่ยวกับ สถานสงเคราะห์จะมีแนวทางและ วิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร

ตอบ : คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจะไปดำเนินการออก ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในส่วนเกี่ยวกับสถานหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เพิ่มเติม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการบังคับระหว่างกฎหมายลำดับรองที่ออกตาม พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับสถานสงเคราะห์และมีการ กระจายหน่วยบริการดังกล่าวไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖. **ถาม :** ปัญหาเรื่องการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีให้การดูแล คຸ້ມครองคนขอทาน คนเร่ร่อน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบุคคลนอกพื้นที่จะมีแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างไร

ตอบ : ประเด็นการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีให้การดูแล คຸ້ມครองคนขอทาน คนเร่ร่อน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบุคคลนอกพื้นที่นั้น ย่อมสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการคຸ້ມครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๕ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากภาครัฐหลายหน่วยงานและมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๙ ที่จะมีส่วนช่วยในการกำหนดกรอบภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครอบคลุมถึงกรณีดังกล่าวได้

๗. **ถาม :** คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ตามมาตรา ๒๐ ให้คำจำกัดความไว้กว้างขวางเพียงใด

ตอบ : คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ตามมาตรา ๒๐ นั้น เป็นอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการคຸ້ມครองคนไร้ที่พึ่ง ซึ่งจะต้องมีประกาศกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ คล้ายกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติทั่วไปที่มีการประกาศกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

สรุปประเด็นการสัมมนา

นายมนต์เกียรติ บุญตัน รองประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ คนที่หนึ่ง และรองประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. .... คนที่สอง ได้กล่าวสรุปประเด็นการสัมมนา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การสัมมนาครั้งนี้ถือเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกฎหมายการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันถึงโครงสร้างซึ่งจากเดิมคนไร้ที่พึ่งเป็นผู้ได้รับการสงเคราะห์และเปลี่ยนมาเป็นผู้ที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและมีกลไกที่สำคัญคือคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อเป็นเครื่องมือรองรับและตัดปัญหาในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายต่อไปในอนาคต รวมถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลให้ปัญหาที่ผ่านมาในอดีตได้รับการเยียวยาแก้ไข แม้ว่าปัจจุบันจะมีกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อในเชิงปฏิบัติอยู่บ้าง อาทิ พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอ้างอิงระเบียบของกระทรวงมหาดไทยในขณะเดียวกันก็มีกฎหมายฉบับอื่นที่บัญญัติให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษากฎหมายเหล่านี้ร่วมกันด้วย และในอนาคตข้างหน้าอาจจะมีการประมวลกฎหมายเหล่านี้ไว้เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งได้ง่ายมากยิ่งขึ้น โดยการใช้อำนาจหมายดังกล่าวอย่างบูรณาการเพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างสูงสุด

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗

พระราชบัญญัติ

การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เป็นปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และให้รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาศักดิ์สิทธิ์อื่นได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง” หมายความว่า การจัดสวัสดิการสังคม การเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ การรักษาพยาบาล การส่งเสริมการศึกษาและอาชีพ การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างโอกาสในสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสนับสนุนให้คนไร้ที่พึ่งมีงานทำและมีที่พักอาศัย และการป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อคนไร้ที่พึ่ง

“องค์กรสาธารณประโยชน์” หมายความว่า องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

“องค์กรสวัสดิการชุมชน” หมายความว่า องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน หรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสิบเอ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการแต่งตั้งข้าราชการของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาสังคม หรือการจัดสวัสดิการสังคม ซึ่งไม่เป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์จำนวนสองคน และผู้แทนองค์กรสวัสดิการชุมชนจำนวนสองคน

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่าที่วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่สนับสนุนนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๓) ประกาศกำหนดประเภทหรือลักษณะของบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ เพื่อให้การคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๕) ประกาศกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๖) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสนับสนุนการดำเนินการแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคล เพื่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๗) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการร้องเรียนตามมาตรา ๒๗

(๘) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๙) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

นโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตาม (๑) ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว รวมทั้งประกาศตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา ให้กรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้ที่ประชุมพิจารณาว่ากรรมการผู้นั้นสมควรจะอยู่ในที่ประชุม และมีมติในการประชุมเรื่องนั้นได้หรือไม่ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสามครั้ง

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ และรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น เพื่อดำเนินการจัดทำนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เสนอต่อคณะกรรมการ และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๓) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดของนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๔) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

หมวด ๒

สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เห็นสมควรจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่ใด หรือเห็นสมควรให้สถานสงเคราะห์ใดที่ดำเนินการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาประกาศการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ประกาศการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้กำหนดเขตพื้นที่ให้การคุ้มครองไว้ด้วย

ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๔ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและติดตามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

(๒) สืบเสาะข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งที่ขอรับการคุ้มครองหรือที่ถูกส่งตัวมายังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ และให้การคุ้มครอง รวมทั้งรับตัวคนไร้ที่พึ่งไว้

(๓) จัดให้มีที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ จัดให้มีการตรวจสุขภาพกายและสุขภาพจิต ฝึกอบรมและฝึกอาชีพ รวมทั้งหาอาชีพให้แก่คนไร้ที่พึ่ง

(๔) ประสานงานเพื่อจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งประเภทนั้น

(๕) ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งในด้านการดำรงชีวิต ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

(๖) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนด

การปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้เป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการส่งเสริมให้คนไร้ที่พึ่งสามารถดำรงชีวิตอิสระในชุมชนและการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของคนไร้ที่พึ่งด้วย

มาตรา ๑๕ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา หรือกลุ่มคนไร้ที่พึ่ง จัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือมีส่วนร่วมในการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ในกรณีที่มีการดำเนินการขององค์กรตามวรรคหนึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๔ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณาให้การสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจจัดให้ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเพื่อดำเนินการให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งและทำหน้าที่เป็นเครือข่ายให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งในเขตพื้นที่หรือสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอื่น

ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและติดตามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่ง

(๒) สืบเสาะข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งที่ขอรับการคุ้มครองหรือที่ถูกส่งตัวมายังศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ และให้การคุ้มครองในเบื้องต้นแก่คนไร้ที่พึ่ง รวมทั้งรับตัวคนไร้ที่พึ่งไว้

(๓) ประสานงานเพื่อจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

(๔) ให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมอบหมายหรือตามที่ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเห็นสมควร

ให้ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีการเข้าถึงการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน องค์กรภาคเอกชนอื่น สถาบันศาสนา กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง หรือกลุ่มบุคคล จัดให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณาให้การสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์พัฒนาสังคมประจำจังหวัด หรือส่วนราชการอื่นที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดเป็นศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

หมวด ๓

การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๑๙ คนไร้ที่พึ่งมีสิทธิขอรับการคุ้มครองจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งหรือพบเห็นคนไร้ที่พึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือ ตลอดจนจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

มาตรา ๒๑ ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพและปัญหาของคนไร้ที่พึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่บุคคลใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับการพักอาศัยในที่สาธารณะ ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น หากเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเห็นว่าบุคคลดังกล่าว มีลักษณะเป็นคนไร้ที่พึ่งและสมควรได้รับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ส่งตัวคนไร้ที่พึ่งนั้นไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ทั้งนี้ โดยความยินยอมของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่คนไร้ที่พึ่งอยู่ในภาวะที่ไม่อาจให้ความยินยอมได้ และให้เจ้าหน้าที่ระงับการดำเนินคดีไว้ชั่วคราว จนกว่าจะได้รับแจ้งตำรวจสอง

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นพิจารณาดำเนินคดีต่อไป

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นนํายุติการดำเนินคดี และให้ถือว่าสิทธิภาคีอาญา มาฟ้องระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าคนไร้ที่พึ่งผู้ใดเป็นบุคคลซึ่งมีกฎหมายเฉพาะให้การคุ้มครองอยู่แล้ว ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็นในเบื้องต้น แล้วจัดส่งคนไร้ที่พึ่งผู้นั้นไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายนั้น ทั้งนี้ โดยความยินยอมของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ของคนไร้ที่พึ่ง สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจะดำเนินการรับตัวคนไร้ที่พึ่งผู้นั้นไว้ในความดูแลต่อไปก็ได้

มาตรา ๒๔ คนไร้ที่พึ่งซึ่งจะเข้าพักอาศัยในสถานที่ซึ่งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจัดให้ต้องจัดทำข้อตกลงเข้าร่วมการอบรมเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ การประกอบอาชีพ และการทำงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งกำหนด

ในกรณีที่เห็นสมควร สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งอาจจัดให้คนไร้ที่พึ่งจัดทำข้อตกลงในการขอรับ การคุ้มครองอื่นด้วยก็ได้

ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งผู้ใดปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลง ให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จัดใหม่เจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลงร่วมกับคนไร้ที่พึ่งผู้นั้น ทั้งนี้ หากคนไร้ที่พึ่งยังคงปฏิเสธการจัดทำข้อตกลงหรือฝ่าฝืนข้อตกลงดังกล่าว สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง อาจงดให้การคุ้มครองบางประการแก่คนไร้ที่พึ่งผู้นั้นได้

มาตรา ๒๕ ในระหว่างการเข้าร่วมการฝึกอาชีพและการเริ่มต้นการประกอบอาชีพคนไร้ที่พึ่ง อาจได้รับเงินช่วยเหลือในการยังชีพตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือสถานที่รับคนไร้ที่พึ่ง ไว้ทำงานต้องปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของคนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่คนไร้ที่พึ่งไม่ได้รับการคุ้มครองหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมจาก สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง อาจร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ บทบัญญัติในหมวดนี้ไม่กระทบกระเทือนการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งที่ดำเนินการตาม กฎหมายอื่น หรือตามที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน หรือองค์กร ภาคเอกชนอื่น ดำเนินการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งโดยวิธีการอื่น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สถานสงเคราะห์ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ทำหน้าที่ให้การคุ้มครอง คนไร้ที่พึ่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งชั่วคราวเพื่อดำเนินการตาม พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่คนไร้ที่พึ่งเป็นบุคคลที่ประสบปัญหาในสังคมขาดความมั่นคงในการดำรงชีวิตได้อย่างปกติ ไม่มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม ไม่สามารถหารายได้เพียงพอแก่การยังชีพ ซึ่งบุคคลเหล่านี้อยู่ในสถานะที่ไม่อาจช่วยเหลือตนเองได้และไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทำให้มีชีวิตอยู่อย่างยากลำบาก มีมาตรฐานการดำรงชีพที่ต่ำกว่ามาตรฐานความเป็นอยู่ของบุคคลทั่วไป สมควรต้องคุ้มครองให้คนไร้ที่พึ่งสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และมีสภาพร่างกายและจิตใจ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยกำหนดวิธีการคุ้มครองไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

รายชื่อคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี

ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

๑. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมณฑิเยร บุญตัน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. คุณหญิงทรงสุตา ยอดมณี	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล	โฆษกคณะกรรมการ
๖. นายแถมสิน รัตนพันธุ์	กรรมการและที่ปรึกษา
๗. พลตรี จารึก อารีราชการัญญ์	กรรมการและที่ปรึกษา
๘. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรืองรมย์	กรรมการและที่ปรึกษา
๙. พลเอก วีรฉัตร ฉันทศาสตร์โกศล	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๐. นางกาญจนารัตน์ สิวโรจน์	กรรมการ
๑๑. รศ.กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	กรรมการ
๑๒. พลเอก ธีระวัฒน์ บุญยะประดับ	กรรมการ
๑๓. นายปรีชา วัชรภักย์	กรรมการ
๑๔. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม	กรรมการ
๑๕. พลเอก ไพชยนต์ คำพันเจริญ	กรรมการ
๑๖. นายยุทธนา ทัพเจริญ	กรรมการ
๑๗. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	กรรมการ
๑๘. พลเอก อุดุลยเดช อินทะพงษ์	กรรมการ
๑๙. พลเอก อรุณ สมตน	กรรมการ
๒๐. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	กรรมการ
๒๑. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	เลขาธิการคณะกรรมการ

รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ ผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการและ
เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมการ

๑. นางกีระณา สุมาวงศ์
  ๒. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ
  ๓. นางพวงแก้ว กิจธรรม
  ๔. นายสมชาย เจริญอำนวยการสุข
  ๕. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล
  ๖. ดร. อธิพล ปรีดีประสงค์
  ๗. ดร. เฉลิมชัย ยอดมาลัย
  ๘. นายนิวัฒน์ กาญจนภูมิรินทร์
  ๙. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา
  ๑๐. นายวิญญู พิทักษ์ปกรณ์
  ๑๑. นางอำไพวรรณ ตริสกุล
  ๑๒. นางกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน
  ๑๓. นายกันติพจน์ ศรีบุญรัตน์
  ๑๔. นายนิติ ถาวรวิชัย
  ๑๕. นางสาวริน ลิขิตาภรณ์
  ๑๖. นางอาทิตา นรารวัชร
  ๑๗. นางสาวฐาปนีย์ สุขสำราญ
  ๑๘. นางธนันท์ธร นิธิธีรพัชร
  ๑๙. นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์
  ๒๐. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา
- ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ

รายชื่อที่ปรึกษาทิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมาธิการ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการ

๑. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร
๒. นางจันทิรา กิตติธิติกุล
๓. นางผาณิต พูนศิริวงศ์
๔. นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง
๕. นายวงศ์พันธ์ ณิชยพัทธ์
๖. นางระรินทิพย์ ศิริรัตน์
๗. นางรัตนา ตฤณารังสี
๘. ดร. สมบูรณ์ วรหับบัณฑิต
๙. พลตำรวจโท สันติ เพ็ญสุตร
๑๐. นางสุนทรี พัวเวส
๑๑. นายสุรวัฒน์ ชมพูพงษ์
๑๒. นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์
๑๓. นายอภิชาติ คัมภีรศาสตร์
๑๔. พลโท อัครชัย จันทร์โตษะ
๑๕. พลอากาศตรี อิทธิพร คณะเจริญ
๑๖. นายเอกพิทยา เอี่ยมคงเอก

รายชื่อคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

๑. คุณหญิงทรงสุภา ยอคมณี	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรดม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายสุรัฐ ศิลปอนันต์	อนุกรรมการ
๖. นายภูมิสรรค์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
๗. นางสาวอรุณโรจน์ เลี่ยมทอง	อนุกรรมการ
๘. รศ. ไตรรัตน์ จารุทัศน์	อนุกรรมการ
๙. นายกันติพจน์ ศรีบุญรัตน์	อนุกรรมการ
๑๐. นายอิทธิพล ปรีดีประสงค์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นายแถมสิน รัตนพันธ์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. พลโท อัครชัย จันทโรตชะ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. ดร. สมบูรณ์ วราห์บัณฑิตวิทย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. นายวิญญู พิทักษ์ปกรณ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. รศ.ดร. คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. นางเพ็ญศรี เคียงศิริ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. นางนฤมล ล้อมทอง	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. นายเศรษฐา ศิระฉายา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๐. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๑. นางกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๒. นางสาวริน ลิขิตาภรณ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการกิจการสตรี

๑. นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก วีรวัฒน์ ฉันทศาสตร์โกศล	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์	อนุกรรมการ
๕. นางสุทธินี เมธีประภา	อนุกรรมการ
๖. ดร. สุธาดา เมฆรุ่งเรืองกุล	อนุกรรมการ
๗. นางสุชาดา นันทะพานิชสกุล	อนุกรรมการ
๘. นายพิสุทธิ์ ทรัพย์วิจิตร	อนุกรรมการ
๙. นายสืบสวัสดิ์ วุฒิวรดิษฐ์	อนุกรรมการ
๑๐. พลตรี วีระศักดิ์ นาทะสิริ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางกิริธนา สุมาวงศ์	ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๒. นายสมชาย เจริญอำนาจสุข	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๓. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. นางอำไพวรรณ ตรีสกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. นายสุรวัดน์ ชมภูพงษ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. ดร. พรรณรัตน์ เกரியวัฒนา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ

๑. นายมณฑิธร บุญตัน	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. แพทย์หญิงวัชรา ธีวไพบูลย์	อนุกรรมการ
๕. นางอาทิตยา นรารวัชร	อนุกรรมการ
๖. นายธีรยุทธ สุขคนธวิท	อนุกรรมการ
๗. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	อนุกรรมการ
๘. นายวิฑูต บุณนาค	อนุกรรมการ
๙. นางสาววันทนีย์ พันธชาติ	อนุกรรมการ
๑๐. นางพวงแก้ว กิจธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๒. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๓. นางเบญจา ชลธารันนท์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. นางนภา เศรษฐกร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. นางพิมพ์า ขจรธรรม	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. นายศุภชีพ ดิษเทศ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๘. นายอนุชา รัตนสินธุ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๙. นายสุพล บริสุทธิ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. นางสาวศิริพร ภิญโญสิริธร	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
๒. นางธนยา สิงห์มณี	นิติกรชำนาญการ
๓. นางสาวพิมพ์ปญา อติสิราวัชร	นิติกรปฏิบัติการ
๔. นางสาวฉัตรสุดา ศิริวงศ์	นิติกรปฏิบัติการ
๕. นางสาวเพชรรัตน์ ฉัตรเพชร	วิทยากรปฏิบัติการ
๖. นางสาวจิตตินันท์ ประสารแสง	วิทยากรปฏิบัติการ
๗. นางกนกพร สาดประดับ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๘. นางสาวจิณณพัต ไชวิเชียร	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๙. นายสุริยะ อุปถาบตี	นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติ ด้านวิชาการ
๑๐. นายรุ่งเพชร งามพร้อม	พนักงานสนับสนุนการประชุม
๑๑. นางสาวนธิดา ศรีอุตะ	พนักงานสนับสนุนการประชุม

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐-๒๒๔๔-๑๕๖๓, ๐-๒๒๔๔-๓๗๔๑, ๐-๒๘๓๑-๙๔๗๑, ๐-๒๘๓๑-๙๔๗๕